

Soňa Herényiová Belanová • Jarmila Veřká • Dušan Sekela

OBRAZY

Generácia 1950 v slovenskom výtvarnom umení.

Tvorba umelcov Generácie narodených okolo roku 1950 je jednou zo základní dnešného výtvarného prejavu. Vďaka hodnotám vysokoškolského vzdelania, a silnej generačnej vlny. Táto Generácia, ktorá vstupovala do nášho umenia v sedemdesiatych rokoch 20. storočia bola erudovaná v tvorivých technikách, ktorých znalosť v takom rozsahu a kvalite sa dnes stráca. Bola tiež ovplyvnená silnými spoločenskými zmenami, ktoré dokázala i tvorivo reflektovať.

Soňa Herényiová Belanová

„Jej tvorbu sledujem od absolvovania vysokoškolských štúdií /v roku 1979/. Je súčasťou toho obrovského nástupu novej generácie, ktorá vstúpila v sedemdesiatych rokoch minulého storočia do nášho umenia. Ich pedagógmi boli najväčšie osobnosti slovenskej kultúry.

Je to tvorba, a to nielen v dobe svojho vzniku, jedinečná. Ctíla remeselnú a materiálovú náročnosť, originalitu a silu výrazu.

Autorka je predovšetkým maliarka. Zároveň napomáha rozvoju zaspatej osvetly a samotnému chápaniu výtvarného umenia ako galeristka. Perfektné výsledky, vďaka vlastným skúsenostiam, má v pedagogickej činnosti. Vzdeláva záujemcov o túto tvorivú činnosť.

Soňa bravúrne kreslí. Maľuje s citom pre kompozíciu a farby. Je umelkyňou, ktorá v tvorivej aktivite a osobnostnej skromnosti už dnes vytvorila nielen cestu, ale vklad do jednej kapitoly umeleckého bytia dneška pre budúcnosť.

Zúčastnila sa desiatok samostatných i kolektívnych výstav doma i v zahraničí. Bola členkou mnohých medzinárodných sympózií, je držiteľkou viacerých ocenení. Jej diela sa nachádzajú v zahraničných i domácich súkromných i galerijných zbierkach. Žije a tvorí v Bratislave.“

Jarmila Veľká

„Je jednou z mála našich umeleckých osobností, v ktorej sa v súzvuku harmónie a šťastia prelínajú vzácne ľudské vlastnosti s mimoriadnymi umeleckými. Túto jedinečnú ženu poznám desiatky rokov. Sledujem jej tvorbu. A obdivujem ju. Do slovenskej maľby vnáša rešpekt a uznanie.

Minulosť je základom dneška. Umelkyňa s úsmevom transformuje krásu toho, čo nazývame „kedysi“ do fazóny dneška. V kompozícii, pozadí, doplnkami a podobne.

Jej vstup na umeleckú scénu sa uskutočnil v polovici sedemdesiatych rokov minulého storočia.. Absolventka vysokoškolských štúdií z poľského Krakowa /v roku 1976 absolvovala na Akadémii krásnych umení/ priniesla nové. Od začiatku bolo jasné, že sa perfektne orientuje v bohatstve maliarskych techník, ako aj dokonalosti maliarskych postupov. V tom postupne objavovala svoj svet farebného šťastia. Aj dnes sa vracia k renesancii, baroku, aby zachytila veľkosť doby. Mám pocit, ako by chcela povedať, že každá doba je veľkou.

K úspechu, k umeleckej hodnote, k radosti diváka je náročná cesta. Málokto v nej dokáže rásť. Rozvinúť ju do novej, ešte lepšej. Jarmile sa to darí dodnes.

Umelkyňa bola i je aktívnou v organizácii umeleckého života. Jej dielo je zastúpené v zbierkach domácich i zahraničných súkromných i galerijných zbierkových fondoch. Zúčastnila sa mnohých sympózií a desiatok výstav. Či už individuálnych alebo kolektívnych. Žije a tvorí v Bratislave.“

Dušan Sekela

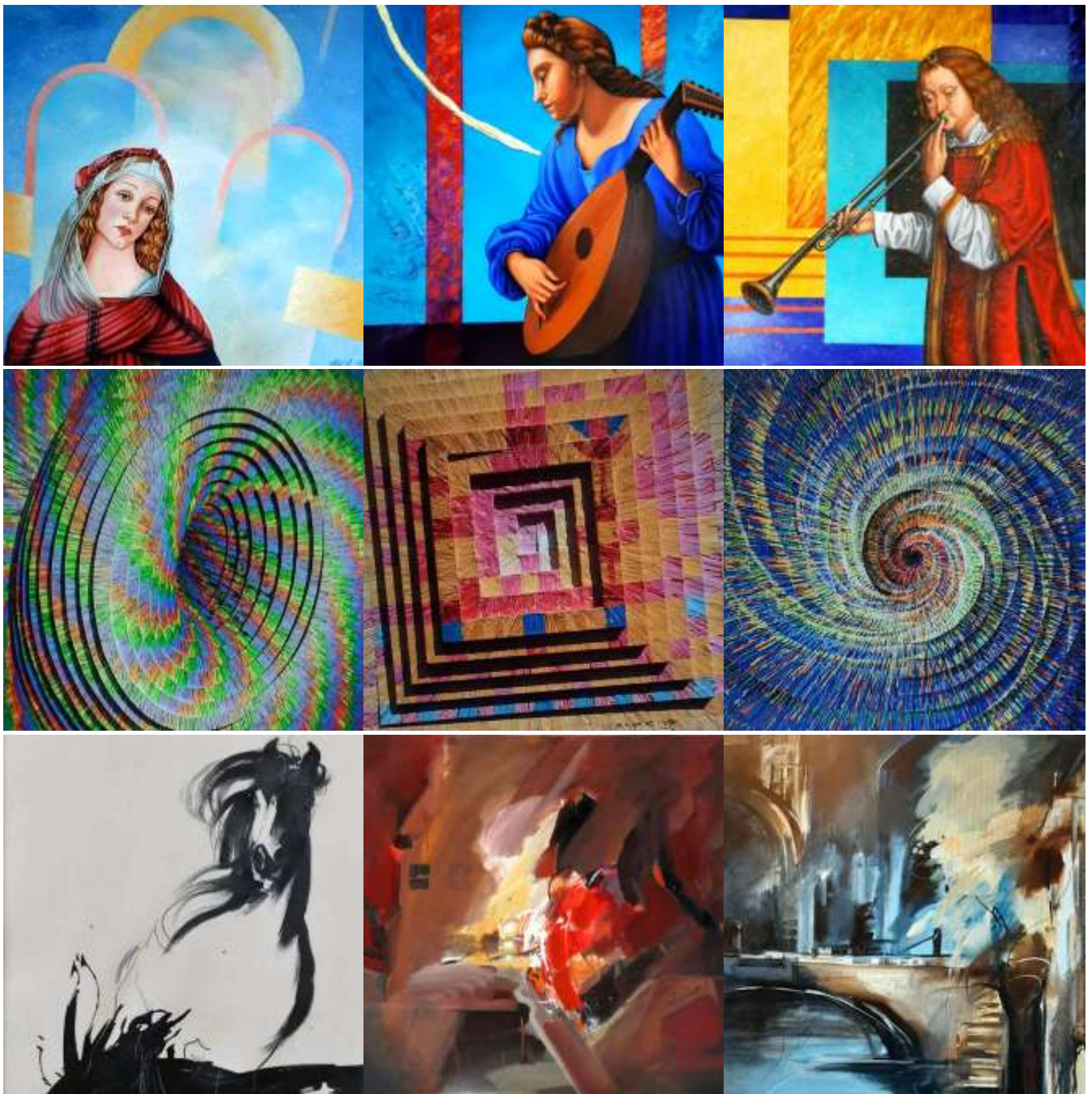

“Vysokú školu výtvarných umení absolvoval v roku 1980. Na originálne a v mnohom objavnej umeleckej ceste, ktorú definujeme ako tvorbu s autentickým autorským rukopisom, objavil jemu blízke hodnoty vizuálneho prejavu vo farbe a línii. Op-artové podnety nachádzajú odraz v jeho diele. I preto je umelcova tvorba dnes akýmsi umeleckým satelitom na Slovensku. Dušan sa prepracoval k výrazovej jedinečnosti hneď po štúdiách monumentálnej maľby. Jeho obrazy majú harmonickú opticky pohyblivú konštrukciu.

Základom autorovej tvorby je znalosť výtvarných postupov a techník. Precízne buduje každé svoje dielo aby mu dal vizuál istoty a príťažlivosti. A to sa mu aj darí. Tvorí imaginárne prostredie plné optických zážitkov, z ktorých vznikajú príbehy.

Dielo tohto autora je prezentované na desiatkach kolektívnych či samostatných výstav. Je známe na Slovensku i v zahraničí. Aj preto, že sa zúčastnil viacerých sympózií. Autorove obrazy tvoria súčasť galerijných zbierok v rôznych častiach sveta. Žije a tvorí v Bratislave.”

Výstavu pripravila **Nadácia PRO PATRIA**
v spolupráci so **spoločnosťou ARTEM**
v galérii kostola sv. Víta, Rusovce.

september, október 2021